

Tønsberg 9. desember 2014

**Høringsuttalelse fra Vestfold fylkeskommune på forslag om endringer i privatskoleloven
(ny friskolelov)**

Vestfold fylkeskommune har i høringen konsentrert kommentarene til de spørsmålene høringsinstansene blir utfordret på i høringsutkastet.

1. Bør det åpnes for at friskoler skal kunne tilby yrkesfagopplæring etter alternative gjennomføringsmodeller?

Departementet foreslår å videreføre prinsippet med å sikre jevn god kvalitet med det offentlige tilbudet og at tilbudet skal føre til studie- eller yrkeskompetanse. For at friskoler skal være et reelt alternativ til offentlige skoler, ønsker departementet å gi større handlefrihet ved å tillate egne læreplaner og fag- og timefordeling som avviker fra de offentlige skolene. Det foreslås at en frittstående skole skal kunne søke om en fag- og timefordeling som avviker med inntil fem prosent i grunnskolen for å styrke og synliggjøre sin særegenhet.

Vestfold fylkeskommune støtter forslaget, men ser at det kan ha noen uheldige konsekvenser og har følgende kommentarer:

- Dersom elever av ulike årsaker ikke fullfører løpet fram til studie- eller yrkesfagkompetanse, kan det by på utfordringer for den enkelte og for offentlig skole som skal ta i mot eleven.
- Frittstående skoler må ha det samme kravet på seg om tilpasset opplæring for at elevene skal få utnyttet sitt potensial som de offentlige skolene har.

2. Skal private skoler som tilbyr yrkesfaglig opplæring også gis anledning til å tilby vg3 i skole for elever som ikke får læreplass?

Dersom elever gjennomfører to år i en frittstående skole med alternative læreplaner og fag- og timefordeling, er det naturlig og helt nødvendig at skolen også tilbyr Vg3 i skole for at elever skal kunne fullføre en yrkeskompetanse.

3. Skal tilbud om Vg3 i skole bare gjelde for skoler som gir videregående opplæring i små og verneverdige håndverksfag?

Dersom en frittstående videregående skole er godkjent for å gi tilbud i yrkesfaglige utdanningsprogram, jamfør punkt 2 over, og som avviker fra det offentlige tilbudet både med fag- og timefordeling og læreplaner, bør skolen også tilby Vg3 i skole dersom eleven ikke får tilbud om læreplass.

4. Skal private skoler som tilbyr yrkesfaglig opplæring ha et ansvar for elever som ikke får tilbud om læreplass?

Skolen må ha ansvar for at eleven får yrkeskompetanse, som er en forutsetning for at frittstående skoler får godkjent opplæringen. I denne sammenhengen er det elevens beste som bør være i fokus og den frittstående skolen må da fortsette å ha ansvaret gjennom hele løpet.

5. Bør opplæringstilbud spesielt for voksne med rett til videregående opplæring være et godkjenningsgrunnlag?

Det finnes allerede mange private tilbud spesielt for voksne med og uten rett. Det viktigste i denne sammenhengen er at det finnes tilbud når voksne har behov. Det blir et viktig bidrag for at folk skal kunne få mulighet til utdanning og arbeid. Forslaget innebærer at de voksne får rett til tilpasset opplæring etter § 4A - 3 og det støttes.

6. Den nye loven trer i kraft 1.8. 2015 og vil få konsekvenser for de som allerede driver private skoler med toppidrettstilbud. Er det behov for en overgangsperiode?

Vestfold fylkeskommune anbefaler departementet å ha en overgangsfase knyttet til forslaget om private skoler og toppidrettstilbud. Siden dette også vil medføre konsekvenser for allerede godkjent skoler og nye, vil det være fornuftig å gi ekstra tid til å omstille seg på en tilfredsstillende måte av hensyn til alle de som er involvert og blir berørt.

7. Bør det foretas en viss utvidelse av adgangen til å drive annen virksomhet på vilkår at utbytteforbudet også skal gjelde slik virksomhet slik at inntektene også fra denne virksomheten kommer elevene til gode?

Det forutsettes at hovedfokus ved opprettelse av friskoler eller privatskoler er å drive undervisning av høy kvalitet. Vestfold fylkeskommune peker på at utbytteforbudet fremdeles skal gjelde og at det er positivt at i tillegg at både direkte og skjult utbytte ikke er tillatt og at det føres tilsyn. Dette er viktig for å sørge for at ressursene fra statsstøtte og skolepenger går til å drive undervisning.

Vestfold fylkeskommune merker seg at tap av godkjenning er en mulig konsekvens av brudd på disse reglene. Effektiv bruk av og drift med ressurser på fri/privatskole kan komme elever til gode er positivt dersom det ikke undergraver utbytteforbudet.

8. Bør det innføres en hjemmel for innsyn i dokumentasjon for handel med eier eller andre nærstående for å sikre at handelen er markedsmessig?

Vestfold fylkeskommune mener at det bør innføres en hjemmel for innsyn i dokumentasjon av handel med eier eller andre nærstående i skolen. Innsynet bør hjemles i forskrift til den nye loven om «frittstående skolar». Begrunnelsen er at da må forslag om endringer godkjennes politisk og det anses som viktig.